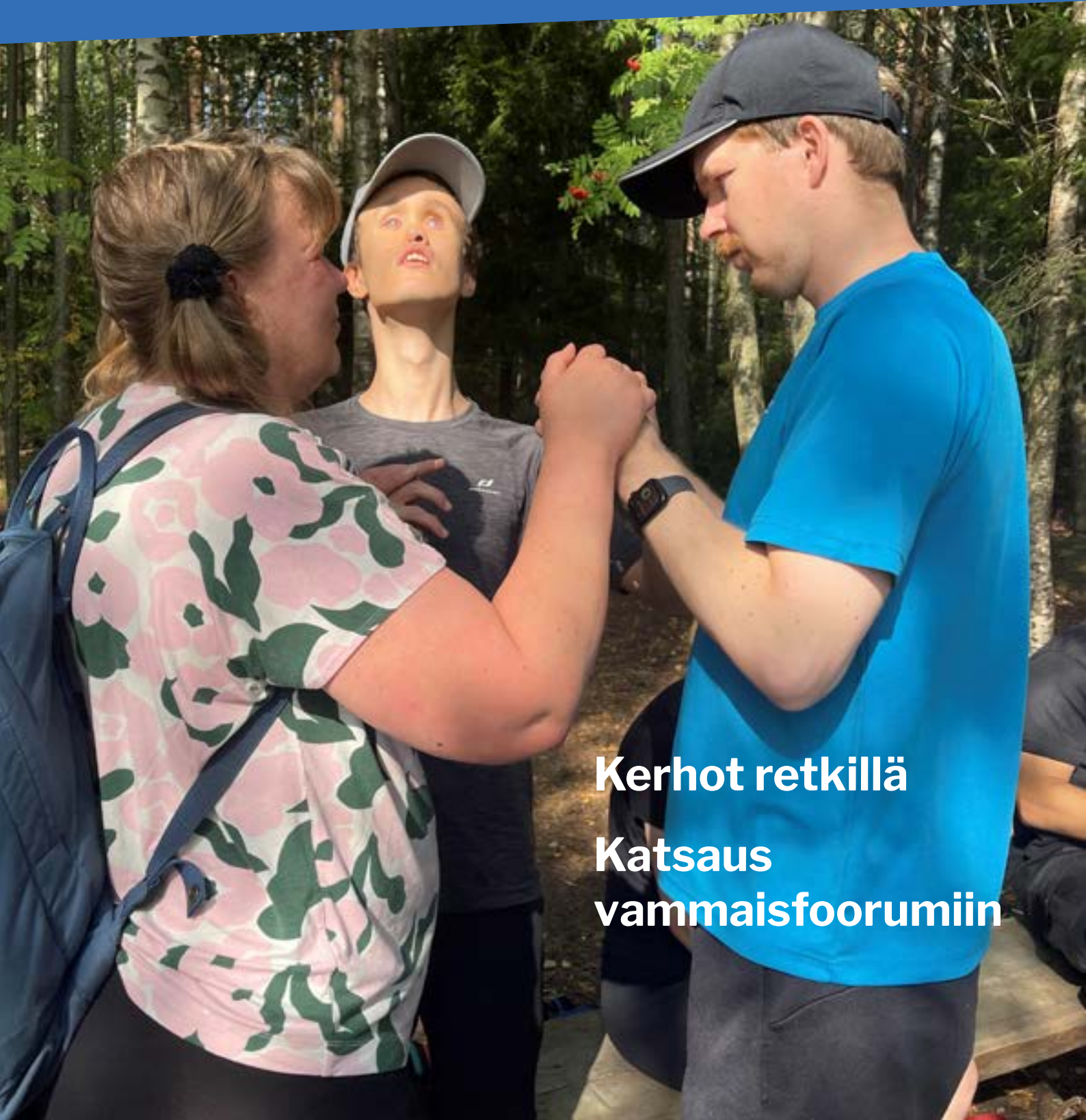

Tuntosarvi

Suomen Kuurosokeat ry:n järjestö- ja jäsenlehti
8/2024

Kerhot retkillä

Katsaus

vammaisfoorumiin

Sisältö

"Mennäänkö kerhoon?"	3
Vaelluskerho Jutajat Teijossa	4
Turun kerho Merimajalla	7
Viittojat-kerho Ahvenanmaalla	8
VANE:n toimintaohjelma	10
"Mitä kuuluu, Vammaisfoorumi?"	11
Luontoseikkailuja pääkaupunkiseudulla	13
Puheenjohtajan palsta	16
Taustalla järjestöohjaaja	18
Uusi puutarhuri Miia	20
Apurahat opiskelijoille	21
Ilmoitukset	22

Etukansi: Jutajien retkellä Sanna, Aarne ja Santeri kolmikätisesti taktiiliviittomassa.

Tuntosarvi

50. vuosikerta
ISSN 2490-1695

Julkaisija

Suomen Kuurosokeat ry

Levikki

500

Toimitus

Päätoimittaja ja taitto Anne Metsäpuro
Sisällöntuottaja Jaakko Evonen
p. 040 753 2026
viestinta@kuurosokeat.fi

Vuosikerran hinta

Vuosikerta 30 euroa. Suomen Kuurosokeat ry:n jäsenille ilmainen. Yhdeksän numeroa vuodessa printtilehtenä, pistekirjoituksella, Daisy-äänilehtenä, sähköisenä Luetus-ohjelmassa ja pdf-näköislehtenä verkossa.

Mainosten hinnat

puoli sivua 140 euroa
2 x 1/2 palstaa 70 euroa
1 palsta 60 euroa
1/2 palstaa 35 euroa
1/4 palsta 20 euroa

Tilaukset ja osoitteenmuutokset

Suomen Kuurosokeat ry,
Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere.
s-posti:
osoitteenmuutos@kuurosokeat.fi

Toimiston aukioloaika

ma–pe klo 9.00–15.00

Painopaikka

Viestipaino Oy, Tampere

Toimituksella on oikeus käyttää lehden juttuja yhdistyksen internet-sivuilla
www.kuurosokeat.fi.

Pääkirjoitus: ”Mennäänkö kerhoon?”

Kuinka mukavaa onkaan tavata muita ihmisiä edes silloin tällöin. Vertaistukea on tärkeä saada, kun on kyseessä harvinainen vamma ja yhdistävä mielenkiinnon kohde. Nyt useampi kerho on järjestänyt toimintaa jäsenilleen eri puolilla Suomea.

Vaelluskerho Jutajat oli vuosittaisella retkellään, jossa kerholaiset voimaantuivat yhteisellä metsäretkellä ja nuotion äärellä keskusteluilla. Viittajat-kerho kävi Ahvenanmaalla. Minusta oli mukava nähdä kuvia, joissa tunnusteltiin linnanraunioita, jolloin saa käsityksen, kuinka isoista kivistä linnoinus on aikanaan rakennettu. Toki matkalla kutkuteltiin makuaistiakin.

Turun kerho kävi Turun Kuurojen yhdistyksen Merimajalla, upealla paikalla meren rannalla. Pääkaupunkiseudulla on järjestetty erilaisia ulkoilutapahtumia mielenkiintoisissa paikoissa. Tarkemmin näistä tapahtumista löydät tästä lehdestä.

Vammaisfoorumissa on mukana ensimmäistä kertaa yhdistyksen jäsen **Sanna Paasonen**. Hän esittelee tässä lehdessä tarkemmin, mistä foorumissa on kyse ja mitä siellä on tehty. Vammaisfoorumi järjesti elokuun lopulla Vammaisvoimaa-tapahtuman, jossa järjestöohjaaja **Milla Lindh** piti hyvän puheenvuoronkin. Lopuksi

kävelimme kulkueena eduskuntatalon eteen, jossa muutama kansanedustaja kävi pitämässä lyhyen puheenvuoron. Tulevan vammaispalvelulain muutokset ja säästötoimenpiteet olivat puheenvuoroissa esillä.

Puheenjohtaja **Timo Lehtonen** kertoo palstallaan tulevasta toiminnasta. Mukavaa on, että Baltian yhteistyö jatkuu ja laajenee Latviaan. Yhteistyö on aina hyvä asia ja auttaa tiedon vaihtamisessa!

Takasivulla on tietoa syyskokouksen järjestämispaikasta, Oulun Lasaretista. Mielenkiintoisessa paikassa ovat siis syyskokous ja sen oheistapahtumat! Etkoilla kokoontuu ”nuoremmito” omaan tapaamiseensa. Kokouksessa on jälleen tarjolla hallituspaikkoja sekä varapuheenjohtajan valinta. Illalla tavataan tuttuja hyvän ruuan ohessa. Sunnuntaina on vielä teemapäivä jäsenille. Kaikesta näistä tulee tietoa syksyn jäsenkirjeessä.

Syyskokous on ollut koko yhdistyksen toiminnan ajan se kerran vuodessa tavataan -tapahtuma. Samalla on päätetty oman yhdistyksen toiminnasta. Nyt on aika valita seuraavien vuosien päättäjät!

Anne Metsäpuro

Viestinnän asiantuntija/päätoimittaja ■

Vaelluskerho Jutaajat Teijossa

Teksti: Aarne Pirkola

**Kuvat: Anita Palon ja Aarne Pirkolan
kuva-arkisto**

Jutaajien kerhon toimikunnan jäsenet eli kerhonvetäjät **Merja Vähämaa**, **Pirjo Wengler** ja **Vesa Pikkuhookana** järjestivät vaellusretken Teijon kansallispuistossa 5.–8.9. Majoituimme mökissä Patotalossa. Se sijaitsee Kirjakkalan ruukkikylässä, jonka vieressä ovat Teijon ja Mathildedalin ruukkikylät. Kahdeksan jutaajaa, omainen ja avustaja asuivat samassa mökissä. Tulkit majoittuivat muihin mökkeihin.

Osallistujat tulivat junalla tai bussilla ympäri Suomea. Kokoonnuimme Salon rautatieasemalla ja kävimme syömässä sekä ruokakaupassa Salon keskustassa. Lähdimme taksilla Salon rautatieasemalta Teijoon. Ruoka riitti hyvin koko viikonlopun. Lähin ruokakauppa oli neljän kilometrin päässä. Monet eivät jaksaneet kävellä kauppaan ja takaisin painavan repun kanssa.

Jutaajat ryhmäkuvassa.

Ensimmäisenä päivänä pidimme palaverin, jossa tutustuimme toisiimme ja suunnittelimme perjantain ja lauantain reitit ja ohjelman. Kävelimme lähiympäristössä ja tutustuimme paikkoihin. Mökin lähellä oli sauna ja rannalla laiturit. Me varasimme saunavuoron kahdeksi tunniksi perjantaina ja lauantaina. Mökin lähellä oli nuotiopaikka, jossa paistoimme makkaroita.

Perjantaina päivällä menimme bussilla Mathildedalin ruukkikylään, jossa on vanhoja hienoja rakennuksia, satama, ravintoloita, kahviloita ja käsityökauppa. Osa paikoista oli jo kiinni syksyn takia, mutta onneksi yksi ravintola ja kahvila olivat auki. Satamassa oli runsaasti hienoja veneitä. Aamupäivällä ehdimme nähdä merivartioston ison komean harmaan laivan, joka lähti pois satamasta juuri samaan aikaan kun me saavuimme. Söimme ja joimme kahvia satamassa ja juttelimme yhdessä. Sitten suurin osa meistä lähti bussilla takaisin mökille ja muutamamat kävelivät takaisin. Illalla oli sauna, uintia ja vapaata seurustelua.

Lauantaina päivällä vaelsimme neljän kilometrin reitin. Monet kuurosokeat kävelivät tulkkien kanssa ja pitivät tulkkien käsivarresta kiinni. Tulkit auttoivat meitä monissa opastustilanteissa. Alussa retken reitti oli helppo, mutta lopussa se muuttui vaikeammaksi. Loppumatkalla oli paljon juuria, kiviä ja kapea puinen polku. Pääsimme hyvin perille Hammarjärven nuotiopaikalle. Teimme nuotion ja paistoimme

makkaraa. Nautimme hienosta ja aurinkoisesta säästä. Vaelluksen aikana osa meistä törmäsi muutamaan käärmeeseen. Tulkit varottivat meitä niistä. Kukaan ei joutunut käärmeen puremaksi. Illalla oli taas sauna, uintia ja vapaata seurustelua.

Sunnuntaina lähdimme yhdessä taksiilla Salon rautatieasemalle. Sitten matkustimme junalla tai bussilla kotiin.

Mielestäni retki sujui hyvin. Syyskuussa sää oli yllättävän lämmin ja aurinkoinen. Hammajärven vesi oli lämmintä. Kansallispuiston alue oli pieni. Metsä oli kaunis ja reitit sopivan haastavia. Parasta olivat uiminen, sauna ja vaellus.

Osallistujien mielipiteitä, mikä oli mukavaa ja parasta Teijossa:

Anita Palo: Luonto oli Teijossa kaunis. Mieleeni jäivät järvi, uinti, sauna sekä yhdessäoloa, unohtamatta perjantain ja lauantain mahtavia päiviä. Perjantaina oli erittäin upeita nähtävyyksiä ja lauantaina mahtava vaelluslenkki. Parasta taisi olla luonnon kauneus, se oli voimaannuttavaa.

Santeri Grönlund: Olin Jutajien vaellusretkellä ensimmäistä kertaa. Mukavinta oli sopiva ohjelma eikä ollut liian kiire. Ihmisten tapaaminen, sauna ja uinti olivat parasta.

Sanna Paasonen: Hyvä yhteishenki, kaunis ruukkikyläseutu ja upea sää yhdessä kruunasivat positiivisen leirikokemuksen.

Pirjo Wengler: Parasta oli osallistujien tapaaminen ja viittomakielen oppiminen.

Merja Vähämaa: Oli hienoa vaeltaa kalliolla ja ilta nuotiolla oli paras, kun saimme nauraa kolme päivää. Oli tärkeää tavata osallistujia.

Kauko Ronkainen: Paikka oli mitä parhain Jutailuun. Majoitus oli

erinomainen ja hienoja luonto- ja kulttuurikohteita löytyi. Parasta olivat yhdessäolo saunomisen, uinnin ja laavuiltojen merkeissä.

Vesa Pikkuhookana: Parasta oli olla yhdessä kuurosokeiden kanssa ja tutustua 1800-luvun mökkiin ja ympäristön kauniisiin maisemiin rauhassa. Mukavinta oli kävellä polkuja pitkin ja ihastella ruskaa. Tykkäsin myös siitä, että illalla kävin uimassa ja sitten nuotiolla grillattiin makkaraa, juteltiin ja laulettiin myöhään yöhön. ■

Santeri ja Anita keskustelevat.

Vesa ylittää puroa tulkkien kanssa.

Turun kerho Merimajalla

Teksti: Marita Vainio

Kuva: Marita Vainion kuva-arkisto

Elokuun kerhotapaamisemme oli Merimajalla, Turun kuurojen yhdistyksen kesäpaikalla.

Aluksi esittäytyttiin, jonka jälkeen juotiin kahvit herkullisen täytetyn kroissantin kanssa. Kahvituksen emäntänä toimi **Liisa Jaakkola**. Kahvin jälkeen kuurojen yhdistyksen jäsen **Manja Lainio** kertoi meille Merimajan historiasta aina 60-luvulta lähtien. Saimme kuulla, miten kuurot itse olivat rakentamassa ja kehittämässä paikkaa nykyiseen muotoonsa. Aluksi oli vain pieni saunamökki, jossa oli keittiö ja muutama vuodepaikka. Vesi haettiin kaivosta. Saunavuorot olivat erikseen

naisille ja miehille. Nykyään paikalla on laajennettu päärakennus, ranta-sauna, grillikatos sekä kaksi mökkiä, asuntovaunualue, sauna ja huoltorakennus sekä kaksi laituria.

Paikka on erittäin viihtyisä, meren rannalla. Lainion esittelyn jälkeen siirryimme ulos kauniiseen auringonpaisteeseen, jossa **Kari Salminen** Tove-koiran kera esitteli meille piha-aluetta ja sen rakennuksia. Osa porukkaa jäi päärakennuksen eteen jutustelemaan. Monet lähtivät laiturille istuskelemaan ja kuuntelemaan Karin juttuja. Monesta suusta kuului huokailuja, kun ihmiset ihastelivat paikkaa. Itse pulahdin tulkin kanssa vielä mereen, kun saatiin porukat kotimatalle.

Kaikki toivoivat uutta vierailua Merimajalle. ■

Turun kerholaisia Merimajan laiturilla.

Viittojat-kerho Ahvenanmaalla

Teksti: Aarne Pirkola ja Paula Laht
Kuvat: Anita Palon ja Aarne Pirkolan
kuva-arkisto

Viittojat-kerho järjesti matkan Ahvenanmaalle 19.–22.8. Mukana oli 17 osallistujaa ja tulkkeja.

Matkustimme bussilla Tampereelta Naantalin satamaan, jossa tapasimme muualta tulleet. Menimme Finnlines-laivaan, joka kulki Naantalista Långnäsiin. Laivassa kävelimme,

Vesa Pikkuhookana tunnustelee Bomarsundin raunioita.

teimme ostoksia ja söimme buffet-lounaan. Långnäsistä jatkoimme matkaa Ahvenanmaan pääkaupunkiin, Maarianhaminaan.

Majoituimme Savoy-hotellissa, Maarianhaminan keskustassa. Siitä oli helppo kävellä tutustumaan kaupunkiin. Tärkeimmät nähtävyydet olivat kaupungintalo, parlamentti, Sundin kirkko, merikortteli, Pommer-laivamuseo sekä Lilla Holmen uimaranta ja puisto. Siellä oli runsaasti kauppoja, ravintoloita ja baareja. Kävimme syömässä eri paikoissa, ostoksilla ja kävelylenkeillä.

Tiistaina kävimme kiertoajelulla oppaan johdolla Bomarsundin raunioilla ja linnoituksella. Söimme Smakby-ravintolassa sekä kävimme Kastelholman linnalla ja merikorttelissa. Siellä oli käsityömyymälä, venekauppa ja -korjaamo sekä kahvila. Illalla oli vapaata ohjelmaa.

Keskiviikkona kävimme Amalian limonadi- ja suklaatehtaassa. Siellä oli vanha navetta, joka on remontoitu limonaditehtaaksi. Pääsimme tehtaalle ja katselimme juomanvalmistusta. Paikan omistaja **Tony Asumaa** kertoi

tehtaan toiminnasta ja tuotteista. Makuja oli erilaisia, kuten vadelma, omena, sitruuna, karpalo ja mustaherukka. Saimme maistaa neljää eri limonadia pienistä laseista ja kuusi pientä suklaapalaa. Maistelun jälkeen ostimme pulloja ja suklaita mukaamme. Ohjelma oli vapaata; kävimme syömässä lounasta, kävelimme keskustassa ja juttelimme yhdessä.

Myös torstaina aamupäivällä oli vapaata ohjelmaa. Kävimme vielä kahvilassa. Puolen päivän aikaan lähdimme Långnäsin satamaan ja sieltä laivala Naantaliin. Turkulaiset jäivät pois

bussista Naantalissa ja osa kerholaisista jäi Kupittaan rautatieasemalle. Sieltä pääsimme lopulta bussilla turvallisesti perille Kuurosokeiden Toimintakeskukselle, Tampereelle.

Mielestäni Ahvenanmaan matka sujui hyvin. Oli mukava tavata muita kuurosokeita ja pitää hauskaa yhdessä. Kannustan teitä käymään Ahvenanmaalla, siellä riittää tekemistä kesällä.

Kuvia retkeltä on lisää kerhon sivuilla: <https://kuurosokeat.fi/kerhot/viitot-jat/> ■

Retken osallistujat Kastelhoman linnalla.

VANE:n toimintaohjelma

Teksti: Sanna Paasonen

Minut valittiin Vammaisfoorumin edustajaksi sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön yhteydessä toimivaan Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukuntaan (VANE). Toimintakauteni alkoi viime vuoden lokakuun lopussa. **Jaska Siikavirta** STM:stä toimii puheenjohtajana ja **Sari Kokko** Näkövammaisten liitosta varapuheenjohtajana sekä STM:n neuvotteleva virkamies **Merja Heikkonen** sihteerinä. Neuvottelukunta kokoontuu pääsääntöisesti neljä kertaa vuodessa. Olemme kokoontuneet neljä kertaa yhden sähköpostikokouksen lisäksi. Kokouksista suurin osa on toteutettu etänä.

Viime kevään aikana VANE keskittyi eri ministeriöiden ja Kelan kanssa YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien yleissopimuksen kansallisen toimintaohjelman työstämiseen. Vammaisten henkilöiden edustajat kokoontuivat kunkin ministeriön tai Kelan kanssa vuorotellen kaksi kertaa viikossa maaliskuusta toukokuulle. Olin mukana kolmen muun vammaisten edustajan kanssa näissä ohjelmaneuvotteluissa, joissa keskusteltiin tämänhetkisistä ongelmakohdista ja kehittämistavoitteista noudattaen YK:n vammaissopimusta. Myös vammaisjärjestöjä kuultiin kahdesti

helmi- ja kesäkuun kuulemiskierroksilla, jolloin ohjelmaluonnosta voitiin kommentoida. Viime syyskuun kokouksessa VANE hyväksyi toimintaohjelman kokonaisuudessaan. Ohjelma julkaistaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi STM:n sivuilla. Hallituksen tuleva mittava säästökuuri vaikeutti neuvottelujen kulkua, koska kukaan meistä ei tiennyt, millaisia leikkauksia on tulossa ja miten se vaikuttaa kunkin ministeriön sisällä. Kelan, STM:n ja OM:n kanssa käydyissä neuvotteluissa nousi esiin myös kuulo-, kuulonäkö- ja puhevammaisten tulkkaukspalvelut, jota halutaan arvioida uudelleen kiireellisesti.

Viimeaikaisissa VANE:n kokouksissa on ollut esillä mm. yhteiseurooppalainen invaparkkilappu, jotta asuinmaasta riippumatta vammaisen saa pysäköidä autonsa mahdollisimman lähelle ovea. Tämä on ollut käytössä meillä Suomessa, mutta ei kuitenkaan kaikkialla Euroopan maissa. Invaparkkiluvan myöntämisen ehdoksi on ehdotettu eurooppalaista vammaiskorttia. VANE:lla on verkossa toimintaesittely (vane.to/etusivu), johon kiinnostuneet voivat kurkata ja tutustua sen toimintaan lähemmin. Sieltä löytyy myös YK:n vammaissopimus, jonka täytäntöönpanoa VANE seuraa. ■

”Mitä kuuluu, Vammaisfoorumi?”

Teksti ja kuva: Sanna Paasonen

Suomen Kuurosokeat ry asetti minut ensimmäistä kertaa ehdokkaaksi Vammaisfoorumin hallitukseen viime vuoden marraskuussa, Vammaisfoorumin syyskokouksessa. Tämän vuoden alussa alkoi Vammaisfoorumin hallituskauteni varajäsenenä. Samalla pitkäaikainen puheenjohtaja **Sari Kokko** vaihtui ruotsinkieliseen puheenjohtajaan **Veera Florica-Rajalaan**, joka on myös näkövammainen. Ehkä juuri

puheenjohtajavaihdoksen johdosta puolivuotisen hallituskokemukseni voisi kiteyttää yhdellä sanalla ”sekamelska”. Miksiköhän? Tiesin toki, että hallitus kokoontuu vähintään kerran kuussa, mutta joka arkipäivä on tullut sähköpostia eikä kaikista muutoksista tai uusista asioista ole muistettu tiedottaa meitä kaikkia. Lopputuloksena oli joka viikko ihmettelevä hallitus, jonka jäsenet kummastelevat mistäkin syystä.

Vammaisfoorumin kokous

Vammaisfoorumi on ulkoapäin arvostettu ja vaikutusvaltainen valtakunnallinen organisaatio, johon kuuluu 28 eri valtakunnallista vammaisjärjestöä. Sen alaisuudessa toimii useita työryhmiä, jotka painottuvat kukin eri teemoihin. Esimerkiksi esteettömyystyöryhmässä tarkastellaan esteettömyyteen liittyviä kysymyksiä ja laaditaan tarvittavia lausuntoja. Olen mukana viime keväällä perustetussa saavutettavuustyöryhmässä, jossa on mukana erityisesti aistivammaisryhmien edustajia. Tällä hetkellä valmistelemme loppuvuoden aikana eri somekanavilla toteutuvia tietoisuuksia, joissa halutaan nostaa arkipäiväisiä ratkaisuja laajemman yleisön tietoisuuteen. Vammaisfoorumilla on myös vaikuttajaverkosto, jossa Suomen Kuurosokeat ry:n järjestöohjaaja **Milla Lindh** ja järjestöpäällikkö **Taru Kaaja** tuovat kuulonäkövammaisten henkilöiden äänet kuuluviin.

Vasta tänä vuonna Vammaisfoorumi sai ensimmäistä kertaa STEA:n avustuksen, jolla on muun muassa palkattu **Katri Ignatius** vaikuttamisen asiantuntijaksi ja **Kaarina Huovinen** viestinnän asiantuntijaksi. Näin ollen organisaation sisäistä työtä voidaan tehostaa entisestään ja saada aikaiseksi enemmän tuloksia. Vammaisfoorumin alaisuudessa toimii myös Tukikeskus Hilma, jonka toimisto sijaitsee Helsingin Iiris-keskuksessa. Hilman toiminta on keskittynyt vammaisiin turvapaikanhakijoihin ja maahanmuuttajiin.

Vammaisfoorumin hallitus on kuin lausuntotehdas, jossa käsitellään liukuhinnameiningillä tulevia lausuntopyyntöjä ja tarvittaessa lausutaan sekä hyväksytään lausunnot ennen lausuntopalveluun tallentamista. Tämän vuoden tärkeimmät aiheet ovat mielestäni ensi vuoden alussa voimaan tulevan vammaispalvelulain prosessin seuranta ja tulevat sote-järjestöihin kohdistuvat suuret avustusleikkaukset sekä hyvinvointialueilla vammaisille henkilöille suunnattujen palveluiden laadun seuranta (esim. asumispalvelut). Vammaisfoorumi on mukana kansainvälisessäkin yhteistyössä ja puheenjohtaja Florica-Rajala toimii Suomen linkkinä Euroopan Vammaisfoorumi.

Edustan hänen kanssaan Vammaisfooriumia Vammaisjärjestöjen naisverkostossa. Olemme olleet mukana vasta kahdessa etäkokouksessa eli olen tavallaan edelleen tällä oppimismatkalla siitä, miten vapaaehtoisin voimin toimiva verkosto oikein toimii käytännön tasolla. Kuitenkin suurin osa Vammaisfoorumissa mukana olevista ovat järjestötyöntekijöitä ja he toimivat työajalla toisin kuin minä omalla ajalla ja omaan piikkiin.

Puolivuotisella kokemuksella voin todeta, että on ollut todella mielenkiintoista nähdä sisältäpäin, kuinka organisaatio toimii. Nyt syksyllä meillä onkin kehittämis- ja strategiapäivä, jolloin pohditaan yhdessä miten toimintaa tulee kehittää. Tämä tuleekin hyvään saumaan. ■

Luontoseikkailuja pääkaupunkiseudulla

Teksti: Maria Lebedeva

Kuvat: Maria Lebedeva ja Anita Palo

Pääkaupunkiseudulla järjestettiin kesällä 2024 ulkoilupäiviä kuurosokeille.

13.6. Koivuhaan puulajipuisto, Vantaa

Puisto sijaitsee Vantaan Tikkurilan keskuspuistossa. Siellä on paljon erilaisia puulajeja, mutta se on erityisen suosittu lammasaitauksensa ansiosta.

Kävimme ensin katsomassa lampaita, jotka juoksivat innoissaan laitumelta syömään. Sen jälkeen tutustuimme puulajipuistoon ja ihailimme monia erilaisia puita. Päivä päättyi kahvilassa, jossa nautimme maukkaan lounaan.

30.6. Lauttasaaren ulkoilupuisto, Helsinki

Ulkoilimme merenrannalla, jossa tuoksui kostea ja suolainen meri-ilma. Kaukana näkyi valkoisia purjeveneitä. Kävelimme ilmatorjunnan muistomerkillä, joka on vanha tykki. Se muistuttaa Lauttasaaren sotahistoriasta, kun saari oli linnoittautumispiste Krimin sodan aikana vuonna 1854.

Jatkoimme kävelyä rantaviivaa pitkin, välillä poiketen metsään. Maasto

vaihteli: välillä oli haastavia polkuja, välillä hyväkuntoista lenkkeilytietä. Lopuksi vain ohjaaja uskaltautui uimaan. Vesi oli lämmintä ja pohja hiekkaisen pehmeä.

Lauttasaaren ulkoilupuistossa ilmatorjunnan muistomerkillä.

Kaisaniemen kasvitieteellinen puutarha

2.8. Kaisaniemen kasvitieteellinen puutarha, Helsinki

Puutarha on perustettu vuonna 1829 Helsingin keskustaan, ja se on lähes 200 vuotta vanha. Puutarha koostuu ulkopuutarhasta ja kasvihuoneista.

Aloitimme ulkoilupäivän tutustumalla ulkopuutarhaan. Sää oli kaunis, eikä luvattua sadetta tullut. Puutarhassa kasvoi paljon erilaisia kukkia.

Puolivälissä päivää söimme lounaan puutarhan kahvilassa. Osa ulkoilijoista jatkoi vierailuaan tutustuen kasvihuoneisiin, joita on yhteensä 10. Jokainen kasvihuone edustaa omaa ilmastovyöhykettään, ja niissä riitti

ihailtavaa niin kasvien ystäville kuin ensikertalaisillekin.

12.8. Kaunissaari, Sipoo

Kaunissaari oli aikoinaan tunnettu kalastuksestaan. Nykyään se on suosittu retkeily- ja virkistyskohde, jossa on kauniita hiekkarantoja. Saarella voi teltailla tai vuokrata mökin.

Ulkoilupäivämme alkoi Helsingin Aurinkolahden rannasta, josta lähdimme pienellä veneellä kohti Kaunissaarta. Veneeseen mahtuu noin 20 henkilöä, ja venematka kesti noin 50 minuuttia. Matkan aikana vaihdoimme kuulumiisiä ja ihailimme lähisaaria.

Kaunissaaren päästyämme alkoi pieni sade, mutta se ei häirinnyt tunnelmaa. Kävelimme saaren länsipäähän, ja matkan varrella löysimme valtavasti vadelpensaita. Pysähdyimme syömään tuoreita vadelmia ja jatkoimme sitten grillikatokseen odottamaan saateen loppumista.

Päivän päätteeksi söimme kahvilassa, joka sijaitsi vanhassa keltaisessa puutalossa. Kahvilassa oli ihastuttava vanhanajan tunnelma. Retki päättyi paluuseen veneellä.

28.8. Kaitalampi, Espoo

Kaitalampi sijaitsee Luukin ulkoilualueella Espoossa. Alueella on useita ulkoilureittejä, uimarantoja ja

grillikatoksia.

Ulkoilupäivämme alkoi yhteisellä kävelyllä grillikatokselle. Siellä grillasimme omia eväitä ja nautimme kauniista säästä.

Ruokatauon jälkeen jatkoimme matkaa näköalapaikalle. Sieltä oli upea näkymä yli metsien, ja maisemat ulotuivat pitkälle.

Ulkoilupäiviin osallistui pääkaupunkiseudulla asuvien lisäksi myös Tampereelta vierailevia ulkoilijoita.

Kesällä 2025 on suunnitteilla järjestää lisää ulkoilupäiviä, joista tiedotamme myöhemmin. Kaikki ovat tervetulleita mukaan! ■

Osallistujia Kaitalammen näköalapaikalla

Puheenjohtajan palsta

Tätä kirjoittaessani on vielä kaunis syksyinen lämmin päivä. Ehkä lehden ilmestymisen aikaan olemme siirtyneet termiseen syksyyn, ja ruskakin on virittänyt kaikki kauniit värinsä!

Hallitus kokoontui syyskuussa ja hyväksyi osaltaan asiat, jotka tulevat syyskokoukseen. Tulevassa jäsenkokouksessa käsitellään yhdistyksen sääntöjä, jotka ovat nyt päivitetty tämän päivän kieliasuun. Säännöt ovat yhdistyksen tärkein asiakirja, joka antaa ohjeet toiminnasta, tehtävistä ja vastuista. Näillä säännöillä on tarkoitus selventää sitä kohderyhmää, joita

yhdistys palvelee ja joille se tuottaa palveluita. Voitte olla rauhassa, yhdistyksen nimi ei muutu. Mikäli nimen muutokselle tulee tarve, pitää sen lähtöä selkeästi jäsenistöstä. Nimi muuttuu, kun sen aika on ja yhteistä tahtotilaa löytyy!

Totesin jäsenkirjeessä, että puheenjohtajana haluan avoimuutta, keskustelua ja rakentamista tässä ajassa. Etenkin nyt kun yhteiskunta on murroksessa, tarvitsemme toisiamme ja yhteen hiileen puhaltamista! Valitettavasti emme säästy säästötoimilta. Kyselyssä yhdistyksen hallitus haluaa selvittää, mitkä ovat ne toiminnot joista emme voi luopua, tai mistä voimme luopua ja etsiä jonkin vaihtoehdon palvelun järjestämiseksi. Kyse on siis etenkin niistä toiminnoista, joihin saamme STEAn rahoitusta. Tottakai yhdistys pyrkii vaikuttamaan päätäjiin, että pystymme tuottamaan jäsenistölle palveluita.

Tärkeintä tässä on kuitenkin keskustelu, jotta jäsenten näkemys tulee esille. Tarvitsemme vuoropuhelua, jossa mukana ovat myös työntekijät. Avoin keskustelu on ainoa tapa hälventää epäluuloja. Näin pystymme kuuntelemaan toisiamme, olemme sitten rivi-jäseniä, luottamus- tai toimihenkilöitä.

Alueellinen toiminta on noussut muuttaman kerran esiin. Mietin, miten pystymme tukemaan tai auttamaan niitä jäseniämme, jotka asuvat kaukana

Kuurosokeiden Toimintakeskuksesta. Tarkoitin tällä palveluasiantuntijoiden toimipisteitä. Etenkin Suomen itäinen puoli on se, jossa ovat pitkät välimatkat ja työntekijöiden kulkeminen on haasteellista. Sama tilanne on pohjoisessa.

Toiminnan hallinnointi on keskittynyt Tampereelle. Tämä on tärkeätä siksi, sillä jossain pitää olla keskitettynä yhdistyksen sydän ja hallinto.

Olen yrittänyt viestiä, että haluaisin kuulla palveluasiantuntijoiden näkökulmia. Tänä vuonna olen vierailut Lahdessa ja Porissa kuuntelemissa jäsenistön ajatuksia. Toivottavasti ensi vuonna on mahdollisuus vieraila Pohjois-, Keski- ja Itä-Suomessa. Tamperelaiset voivat aina ottaa hihasta kiinni, kun he toivovat puheenjohtajan tapaamista.

Pohjoismaiden kuurosokeiden järjestöjen yhteistyö on vahvistunut. Vuoropuhelua käydään Norjan, Ruotsin, Suomen ja Tanskan välillä. Tälle vuodelle suunniteltu puheenjohtajiston tapaaminen siirtyy ensi vuoteen, mahdollisesti Osloon. Tähän on syynä Norjan johdon vaihtuminen.

Tässä alkusyksyn aikana on nousut kysymys kuurosokeiden määrästä eri Pohjoismaissa. Voidaan sanoa, ettei missään Pohjoismaassa siitä ole tarkkaa määrää eli väestöllistä tutkimusta kuurosokeiden määrästä tai diagnoosisesta lähtökohdasta ei ole tehty. Suomessakin kaikki tilasto

kuurosokeista perustuu yhdistyksemme jäsen- ja asiakasmääriin. Tällä hetkellä lukumäärä on noin 1000 henkilöä. Samoin emme tiedä tarkkaan, miten paljon yhdistyksessä on viittomakieltä käyttäviä henkilöitä. Tiedot perustuvat pitkälti olettamuksiin ja työntekijöiden arviointeihin. Tanskassa ja Ruotsissa lukumäärän oletetaan olevan moninkertainen, arviolta yli 10 000 henkilöä, mutta tämä on vain oletamus.

Toinen asia josta olen iloinen, on yhteistyö Baltian kuurosokeiden kanssa. Työ aloitettiin Viron kanssa viime vuonna ja tänä syksynä mukana ovat Latvian järjestön edustajat. Tämän vuoden tapaaminen järjestettiin syyskuussa Tallinnassa.

Yhdistyksen vaikuttamistyö tulee yhä tärkeämmäksi, niin oikeuksien valvonnan kuin tulkkipalveluiden kannalta. Tänä vuonna on tehty laajaa vaikuttamistyötä tulkkipalveluista Kuurojen liiton kanssa. Vielä emme tiedä lopputulosta. Kela kilpailutti jälleen tulkkipalvelut eli tulkkirytykset, perustuen siihen, kuka tekee edullisimmin tulkkaukspalveluita. Tämä tulee olemaan haaste etenkin meidän asiakaskunnalle. Hyvinvointialueiden osalta tulee haasteita, kun ne ovat vaikeissa taloudellisissa tilanteissa ja säästöjen kohteena. Työtä siis riittää!

Syksyisin tervehdyksin puheenjohtaja
Timo Lehtonen ■

Taustalla järjestöohjaaja

Teksti: järjestöohjaaja Milla Lindh

Tämä syksy alkoi poikkeuksellisesti. Pohjoismainen nuorten tapahtuma huipensi vuoden kestäneen työn, johon kuului Erasmus+ -hakemuksen tekemistä, sisältöjen miettimistä, yhteistyökumppanien metsästystä, tapahtumapaikan kilpailutus ja yhteydenpitoa kaikkiin Pohjoismaihin. Lisäksi oli vielä suomalaisten osallistujien rekrytointia vapaaehtoisiksi ja osallistujiksi mukaan tapahtumaan. Ilmoittautuneita, ruokavalioita ja erityistoiveita tuli. Lopulta Kiipulan koulutuskeskuksessa oli koolla 21 kuulonäkövammaista nuorta, 27 tulkkia ja avustajaa ja kolme työntekijää. Ja tuntui siltä, että hyvin se meni.

Samana aikaisesti pohjoismaisen tapahtuman kanssa työn alla oli Viittajat-kerhon reissu Ahvenanmaalle ja Jutajien vaellus Teijon kansallispuistoon. Palautteiden perusteella nekin menivät ihan hyvin ja laskutukset kuljetuksiin, ravintoloihin sekä tutustumiskohteisiin ym. on nyt hoidettu.

Välissä pääsin osallistumaan Pohjoismaisen hyvinvointikeskuksen järjestämän työpajaan siitä, miten YK-vammaissopimus huomioidaan kansallisissa lainsäädännöissä Pohjoismaissa nimenomaan kuurosokeiden näkökulmasta. Sain myös pitää puheen Vammaisvoimaa! -mielenilmauksessa Helsingin Narinkkatorilla.

Ohjaajan toimenkuvasta 90 % on vaikuttamistyötä ja oikeuksienvälontää ja 10 % vertaistuellisten tapahtumien ja kerhojen avustamista.

Tänä syksynä järjestin hybriditilaisuuden EU-vammaiskortista. Lisäksi pääsen ohjaamaan kurssia Rovaniemelle. Rakensin kokemusasiantuntijoiden koulutuksen ja olen mukana toteuttamassa nuoremiston vertaistapaamista syyskokouksen alle. Yksi kerho vierailukin on sovittuna.

Olen innoissani, kun pääsen kertomaan saavutettavuudesta ja esteettömyydestä ja voin jakaa demopusseja, eli settiä, missä ovat putkinäkölasit, korvatulpat ja sormiaakos- ja suuraakoskortti. Samalla kerron kaksois-aistivammasta ja sen vaikutuksista. Oppilaitoskäyntejä on sovittu nyt kuuteen oppilaitokseen ja tapahtumaan ja niissä on toisinaan mukana kokemusasiantuntija. Myös vammaispalvelukyytejä ajaville kuskeille on pitkin kevättä järjestetty perehdytystä kuulonäkövammaisten erityisryhmän kohtaamisesta ja näitä jatketaan aina kun pyydetään.

Valtion tukien leikkauksista huolimatta tähänkin syksyyn kuuluvat opintopiirit Tampereella ja Helsingissä. Tiedotan niistä parhaani mukaan. Tampereella hankin myös vapaaehtoisia

auttamaan opintopiireihin. Onneksi tähänkin on hyvä yhteistyötaho YSTI ry.

Muita tärkeitä ja pitkäaikaisia yhteistyökumppaneita ja verkostoja ovat vammaisjärjestöjen nuorisoyhteistyöverkosto, Sateenvarjoverkosto ja soitejärjestöjen verkostot. Eläköön etäyhteys, että se on mahdollista! Näissä verkostoissa rakennetaan mm. Puhutaan Pirkanmaan vammaispalveluista -asiakastilaisuuksia, nuorten suurleiriä, mietitään vaalien alle kampanjoita ja pidetään vammaisten ihmisten asioita esillä kaikkialla.

Entäs sitten vapaa-aika? Siitä 30 % kuluu Pirhan vammaisneuvostossa ja sen taustamateriaaleihin perehtymiseen sekä Tampereen kaupungin esteettömyystyöryhmän monipuolisiin asioihin. Äänikirjoja kuluu paljon, kun kierrän koiran kanssa metsäpolkuja. Joogaa on ihana harrastaa kuurosokeiden pienessä vertaisryhmässä. Vaikka koti ja monet ystävät ovat lähellä työtä ja työasioita, tuntuu syksy sujuvan ihan hyvillä voimilla! ■

Vammaisvoimaa-mielenosoitus Helsingissä.

Uusi puutarhuri Miia

Olen **Miia Lamberg**, 44-vuotias puutarhuri sekä lähihoitaja. Aloitin elokuun alussa uutena puutarhurina Kuorosokeiden Toimintakeskuksen kauniissa aistipuutarhassa, Hervannassa. Osaan viittoa ja viittomataitoni on tällä hetkellä lähinnä viitottua suomen kielen puhetta. Puutarhanhoito kuuluu vahvasti myös harrastuksiini vapaa-ajalla sekä kymmenien viherkasvien parissa puuhailu. Luen myös paljon kirjoja, ulkoilen, kokoan palapelejä sekä harjoittelen kutomista.

Toimenkuvaani puutarhurina kuuluu puutarhasta huolehtiminen kokonaisvaltaisesti kattaen kaikki kasvukauden työt, keväästä loppuvuoteen. Sydäntalvella sitten suunnitellaan tulevaa.

Työskentelen pääsääntöisesti 1-2 päivänä viikossa, joustavasti lisäten ja vähentäen päiviä puutarhan työtarpeiden mukaan. Lisäksi tulen pitämään puutarhapiiriä vaihtuvien aiheiden ja vuodenaikojen mukaan. ■

Miia Lamberg

Apurahat opiskelijoille

Apurahat tutkinto-opiskelijoille

Martti Kempin rahastosta tuetaan opiskelun aiheuttamissa kuluissa kaiken ikäisiä kuulonäkövammaisia/kuurosokeita henkilöitä heidän tutkinto-opinnoissaan oppilaitoksesta ja koulutasosta riippumatta. Apurahan saaminen edellyttää Suomen Kuurosokeat ry:n jäsenyyttä.

Apurahapäätökset tehdään kerran vuodessa, hakuaika on 30.11. mennessä. Apurahapäätökset tehdään joulukuun aikana.

Apurahaa voi hakea vain yhden kerran per opintoaste/tutkinto.

Todistukset ja opinnoissa eteneminen pitää todistaa apurahaa hakiessa. Toisen asteen opinnoissa apuraha on enintään 1500 euroa ja korkeakouluopinnoissa enintään 2500 euroa.

Täytä lomake ja lähetä liitteet sähköpostissa osoitteeseen rahastohakemukset@kuurosokeat.fi

Ammattiin valmistuvien stipendit

Vuosittain jaetaan tutkinnon valmistumisesta stipendejä kuurosokeille opiskelijoille. Kannustusapurahat

myönnetään Martti Kempin rahastosta. Apurahan saaminen edellyttää Suomen Kuurosokeat ry:n jäsenyyttä.

Valmistumisstipendi myönnetään valmistumisen yhteydessä. Tällöin saadaan tieto stipendistä koululle heti valmistujaisjuhlaan.

Stipendit:

- ylioppilas 200 euroa
- ammatillinen perustutkinto, ammatti- tai erikoisammattitutkinto (150 opintopistettä), muut ammatilliset tutkinnot tai ammatilliset opinnot harkinnanvaraisesti 150–300 euroa
- alempi ammattikorkeakoulu- ja korkeakoulututkinto 350 euroa
- ylempi ammattikorkeakoulu- ja korkeakoulututkinto 500 euroa
- lisensiaatintutkinto 500 euroa
- tohtorintutkinto 750 euroa

Lisätiedot

Lisätiedot sekä jäsenyyteen että apurahaan liittyen, Harri Peltola: harri.peltola@kuurosokeat.fi tai puhelimen ja WhatsApp 040 505 4683. ■

Kuurosokeiden kerhot

Lahti

Aika ja paikka: keskiviikko 16.10. kello 10-13. Puistokatu 9, Lahti.

Vieraaksi saapuu yhdistyksen ICT-työntekijä Kimmo Rouvinen. Ilmoittaudu viimeistään maanantaina 14.10. Annille.

Aika ja paikka: keskiviikko 13.11.kello 10-13, Puistokatu 9, Lahti.

Vieraaksi saapuu yhdistyksen järjestöpäällikkö Taru Kaaja.

Ilmoittaudu viimeistään maanantaina 11.11. Annille.

annivirtalaakso@hotmail.com tai 040 7236 035

Tilaa oma tulkki tai avustaja hyvissä ajoin!

Satakunta

Lokakuun kerho onkin kulttuurikerho, joka pidetään Porin teatterissa torstaina 24.10. klo 13.00-15.40. Näytös on Hovimäki ja kahvit väliajalla.

Paikalla pitää olla klo 12.30, jolloin jaan teille liput. Jos tarvitset induktiosilmukkaa, hae se lippukassalta ja palauta samaan paikkaan.

Teatterin osoite: Hallituskatu 14, Pori.

Marraskuun kerho 13.11. klo 12.00-15.00

Paikka: Satakunnan Näkövammaisten toimitilat, Otavankatu 4 C 49, Pori.

Aiheena on kerhon syyskokous ja kerho. Pyydän miettimään vuoden 2025 toimintasuunnitelmaa ja talousarviota, niin saamme valmiiksi ensi vuoden asiapaperit. Toivotan tervetulleeksi syyskokoukseen kerholaiset isolla joukolla.

Voitte miettiä etukäteen joulukuun kerhoon, miten vietämme pikkujouluja.

Lisätietoja saa Sainilta
s-posti: saini.lepisto@gmail.com tai
puh. 040 0532 413.

Tampere

Aika: tiistai 29.10. klo 13-15.30

Paikka: VTS Ristontalo, Frans Leijon-sali, osoite Valtaraitti 9, Tampere.

Aiheena on Tampereen ratikka. Vieraana on turvallisuusasiantuntija Markus Seppälä Tampereen Raitiotie Oy:sta. Hän kertoo Ratikan matkasta, turvallisuudesta, esteettömyydestä ja tulevista uusista radoista.

Ei yleistulkkausta, tilaa tarvittaessa oma tulkki tai avustaja. Frans Leijon-salissa on induktiosilmukka.

Tervetuloa kerhoon! Terveisin Tampereen kuurosokeiden kerhon toimikunta

Turku

Aika: 31.10. klo 12–15

Paikka: Läntinen Pitkäkatu 37, Turku

Vieraaksi saapuu järjestöohjaaja Milja Lindh, joka tulee kertomaan niin yhdistyksen tulevista tapahtumista kuin kuurosokeiden kommelluksista! Rentoa menoa ja pullaa siis!

Uudenmaan kerho

Kerho pidetään keskiviikkona 23.10. klo 13.30–16.30

Paikka: Helkan Tupa, Haagan Urheilutie 12, Helsinki.

Tällä kertaa kerhossa vierailevat ICT-päällikkö Marko Vainioma ja ICT-kouluttaja Mervi Lintunen.

He myös esimerkiksi opastavat erilaisissa pulmatilanteissa laitteiden kanssa. Joten kannattaa tulla mukaan kuulemaan ja saamaan apua tietotekniikan ongelmiin.

Tarjolla on kahvia/teetä sekä pientä purtavaa, joten otathan 2 euroa käteistä mukaan.

Tarjoilujen vuoksi ilmoittaudu viimeistään 21.10 mennessä kerhonvetäjälle: puhelin/tekstiviestit:040 7575 179,

sähköposti: martti.avila@kolumbus.fi

Jos tarvitset tulkkia, niin tilaa oma tulkki mukaan.

Tervetuloa joukolla mukaan!

Vaelluskerho Jutaaajat

Teidät on kutsuttu Vaelluskerho Jutaaajien sääntömääräiseen vuosikokoukseen torstaina 10.10. kello 17.00-20.00, joka toteutetaan etänä Microsoft Teams -alustalla.

Kokouksessa valitaan kerhon toimihenkilöt ja päätetään ensi vuoden tapahtumasta.

Vuosikokoukseen tulee ilmoittautua etukäteen viimeistään sunnuntaina 6.10. Merja Vähämaalle sähköpostitse: merja.vahamaa@gmail.com tai tekstiviestitse 045 135 8832. Sanna Paasonen lähettää ilmoittautuneille sähköpostitse Teamsin kokouslinkin viimeistään tiistaina 8.10.

Tarvittaessa vuosikokouksessa äänestetään lähettämällä äänensä kahdelle kokouksessa valitulle äänenlaskijalle joko sähköpostitse tai tekstiviestitse. Tarkemmat äänestysohjeet saatte kokouksen aikana.

Esityslista löytyy kerhon sivuilta:

<https://kuurosokeat.fi/kerhot/jutaaajat/>

Terveisin kerhon toimikunnan jäsenet Merja Vähämaa, Pirjo Wengler ja Vesa Pikkuhookana.

Viittojat-kerho

Hyvä Viittoja!

Kuurosokeiden Viittojat-kerho toivottaa Teidät viittomakieliset, kuurosokeat Viittojat tervetulleeksi kerhon kokoukseen ja pikkujoulujuhlaan!

Aika: perjantai 1.11. kello 17:00-22:00.

Paikka: Tampereen Kuurosokeiden Toimintakeskus, Martti Kemppi -sali (vanha päärakennus).

Osoite: Insinöörinkatu 10. Tampere, Hervanta.

Kerhon kokous kello 17:00-18:00

Kerhon vetäjä Paula Laht aloittaa kokouksen. Kokouksessa käsitellään kolme asiaa: Vuoden 2025 toimikunta, vuoden 2025 retkikohde ja päivän arpatuotto.

Kello 18:00-19:00 kokouskahvia ja seurustelua.

Kerhon pikkujoulut kello 19:00-22:00

Vietämme yhdessä mukavaa pikkujoulua joulutunnelmissa. Kerho on järjestänyt viimeksi pikkujoulut vuonna 2006, ja nyt kerholla on ilo järjestää se jälleen Ulla ja Anita -tonttujen vetämänä. Paikalla on myös tonttujen

apulaisia.

Ohjelmassa on mukavaa jouluisia ohjelmaa, jouluesitys, perinteiset arpajaiset (yksi (1) euro /arpa). Ehkä joulupukki tulee myös tervehtimään, jos olette olleet kilttejä!

Lisäksi kerho tarjoaa kaikille Viittojille jouluisia syötävää, suolaista ja makeaa sekä kylmää ja kuumaa juotavaa. Tontut apulaisineen hoitavat ja leipovat itse kaikki tarjoilut. Tulkeilta hinta on kerholle 4,00 euroa/henkilö, sisältäen kaikki syötävät ja juotavat.

Tulethan pikkujouluun tonttulakki päässä, saat silloin pienen yllätyksen! Jos haluat itsellesi joululahjan, sinun pitää tuoda viiden (5) euron arvoinen joululahja pukin konttiin.

Lähetämme lokakuussa osallistujille ohjelman, osallistujalistan ja tarjoilumenun.

Sitova ilmoittautuminen viimeistään sunnuntaina 6.10. Ulla Kungakselle: ulla.kungas@gmail.com tai WhatsApp / tekstiviestit +358 50 463 6740.

Tärkeä huomio! Tarjoilun vuoksi ilmoita Ullalle omasi ja tulkkien erikoisruokavaliot. Tee heti tulkkitylaus Kelalle ja ilmoita Ullalle montako tulkkia on tulossa. Ilmoita samalla tulkkien nimet. Jokainen huolehtii itse matkansa ja mahdollisen majoituksen.

Tervetuloa!

Tervehtien kerhonvetäjä Paula Laht, joulutontut Ulla Kungas ja Anita Palo sekä tonttujen apulaiset Päivi Ahtiainen ja Ari Kääpä.

ICT-koulutus

Muistot talteen!

Aika: 28.10. – 1.11. (viikko 44)

Kohderyhmä: Viikko soveltuu sekä viittomakielisille että puheella kommunikoiville hiiren käyttäjille, viittomakielisillä oppilailla on oltava oma tulkki.

Sisältö: Teemme valokuvakirjan omista kuvista. Tuo mukana joko hyvälaatuisia digitaalisia valokuvia (kuvattu kameran parhailla asetuksilla) tai paperivalokuvia, jotka skannataan digitaaliseen muotoon. Oppilaat maksavat tekemänsä kuvakirjan itse.

Ilmoittaudu mukaan viimeistään 7.10. osoitteeseen ict-koulutus@kuurosokeat.fi

Windows 11

Aika: 18 – 22.11. (viikko 47)

Kohderyhmä: Viikko soveltuu sekä viittomakielisille että puheella kommunikoiville henkilöille, viittomakielisillä oppilailla on oltava oma tulkki.

Sisältö: Tutustumme

käyttöjärjestelmän mukana tuleviin ohjelmiin, resurssienhallintaan, varmuuskopiointiin ja näppäinkomentoihin. Osallistujan on hallittava tietokoneen peruskäyttö. Voit tuoda mukana oman kannettavan tietokoneesi, jossa on Windows 11 –käyttöjärjestelmä.

Ilmoittaudu viimeistään 28.10. osoitteeseen ict-koulutus@kuurosokeat.fi

Teemapäivät asiakkaiden toivomista aiheista (3 pv)

Aika: 2. – 4.12. (viikko 49)

Maanantai 2.12. klo 9–16

Tiistai 3.12. klo 9–16

Keskiviikko 4.12. klo 9–16

Päivien aiheet keräämme asiakkailta ja ilmoitamme myöhemmin.

Kohderyhmä: Teemapäivät soveltuvat sekä viittomakielisille että puheella kommunikoiville henkilöille, viittomakielisillä oppilailla on oltava oma tulkki. Oppilaat voivat osallistua yhteen tai useampaan päivään. Päivien aikana on aikaa oppilaiden kysymyksille.

Ilmoittaudu mukaan viimeistään 11.11. osoitteeseen ict-koulutus@kuurosokeat.fi

Puhelinpiirit

Robotti- ja Omppupiirit yhdistyvät syksyllä yhteiseksi puhelinpiiriksi,

johon kaikki puhelinten käyttäjät ovat tervetulleita! Piireihin ei tarvitse ilmoittautua etukäteen, mutta jos sinulla on mielessäsi aihe, jota haluaisit käsiteltävän piirissä, voit olla yhteydessä ICT-kouluttajiin sähköpostilla: ict-koulutus@kuurosokeat.fi

Puhelinpiirien ajankohdat:

ti 15.10. klo 12:30-15:00

ti 5.11. klo 12:30-15:00

pe 29.11. klo 12:30-15:00

Kurssit

Vaikea kuulla, vaikea nähdä

Ajankohta: tiistai–perjantai 12.-15.11.

Paikka: Kuurosokeiden Toimintakeskus, Tampere

Kohderyhmä: Kuulonäkövammaiset henkilöt, joilla kuulon ja näön tilanne on muuttunut ja arki tuottaa haasteita.

Tavoite ja sisältö: Tavoitteena on lisätä tietoa kuulonäkövammaisten palveluista ja apuvälineistä. Kurssilla jaetaan kokemuksia vertaisryhmässä. Aiheina turvallinen liikkuminen, tiedonsaanti ja arjen vinkit.

Hakuaika päättyy tiistaina 8.10.

Hengellinen leiri

Ajankohta: maanantai–keskiviikko 25.-27.11.

Paikka: Kurssikeskus Vesala, Jyväskylä

Kohderyhmä: kuurosokeat ja kuulonäkövammaiset henkilöt

Tavoite ja sisältö: Voimavarojen vahvistamista yhdessäolon ja yhteisen jakamisen kautta. Leirillä on sekä toiminnallista tekemistä että hiljentymistä. Leiri toteutetaan yhdessä Lapuan hiippakunnan viittomakielisen työn ja Jyväskylän seurakunnan kanssa.

Hakuaika päättyy tiistaina 22.10.

Kursseille hakeminen

Kursseille ja tapahtumiin haetaan yhdistyksen verkkosivuilta osoitteessa: www.kuurosokeat.fi/kurssit. Vaihtoehtoisesti voi hakea paperilomakkeella, joka lähetetään osoitteeseen Suomen Kuurosokeat ry, Sanna Säämäki, Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere.

Lisätiedot: www.kuurosokeat.fi/kurssit tai kurssisuunnittelija Sanna Säämäki, 044 491 6495, sanna.saamaki@kuurosokeat.fi.

Hallitukseen ehdolla

Sanna Paasonen Mikkelistä esittäytyy

Olen käytettävissänne tulevissa hallituksen jäsen- ja varapuheenjohtajavaaleissa, mikäli toivotte.

Lyhyesti minusta

Ikä: 46 vuotta

Äidinkielet: suomi ja suomalainen viittomakieli

Koulutus: Kasvatustieteiden maisteri, teen parhaillaan lopputyötä filosofian maisteriohjelmassa

Perhe: Lukioikäinen poika, joka on ollut tuttu näky yhdistyksen tapahtumissa ja kokouksissa pienestä pitäen

Työ: Kehitysyhteistyökoordinaattori Kynnyksellä sekä Evantiolla opettajan, kääntäjän ja asiantuntijan tehtävissä

Järjestöaktivistiäitini mukana olen saanut kasvaa järjestökentällä, joka on kuin toinen kotini. Yhdenvertaisuus on minulle tärkeä käsite tällä saralla. Pienessä kuulonäkövammaisten ryhmässä tarvitaan monenlaisia kontakteja tietoisuuden ja näkyvyyden lisäämisessä sekä muiden tahojen

yhteistyön vahvistamista parantaakseen kuulonäkövammaisten asemaa entisestään. Tämänhetkinen tilanne on kuitenkin erittäin huolestuttava, johtuen Suomen valtiovallan säästökuurista ja heikentyneistä hyvinvointialueiden palveluista, joten mielelläni olen jatkossakin linkkinä yhdistyksemme ja yhteistyötahojen välillä valvomassa meidän oikeuksia. Yhdessä saamme enemmän aikaiseksi.

Ystävällisin terveisin, Sanna Paasonen, KM, opettaja, kääntäjä

Huom! Lopullinen ehdokasasettelu vahvistetaan yhdistyksen syyskokouksessa. ■

Seuraava Tuntosarvi ilmestyy viikolla 50/2024. Aineisto pyydetään toimittamaan toimitukseen 11.11. mennessä.

Ainutlaatuinen Lasaretti kutsuu syyskokoukseen

Syyskokous pidetään tänä vuonna erilaisessa kokoushotellissa, Oulun Lasaretissa. Jo Lasaretinsaaren historia on runsas ja kiintoisa. Syyskokousta ei ole ennen pidettykään paikassa, jossa on toiminut viinanpolttimo, maaherran virkatalo, lääninsairaala ja sotilassairaalakin. Jossa Ruotsin kuningas Kustaa IV Aadolf ja Venäjän keisari Aleksanteri I ovat vierailleet ja presidenttimme Ståhlberg ja Ahtisaari asuneet.

Lasaretin historiasta nousevat piippua polttanut, tiukka feministi-ylihoitajatar Naima Kurvinen ja Nukuttaja-Näyhä, joka oli kloroformin salaisuuksiin vihkiytynyt vahtimestari. Ei liene Suomessa muualla potilaan nukutus kuulunut vahtimestarin toimiin? Näyhän ammatti oli muuten maalari.

Viikonloppuna 22.–24.11. Suomen Kuurosokeat ry valtaa Lasaretin ilmavan Aurora-salin, joka on toiminut myös kongressien ja puoluekokousten näyttämönä. Lasaretti mainostaakin, että siellä on "tilaa uusille ajatuksille".

Joten älä jää paitsi! Tule kokemaan yhdistyksen kotoisa yhteisyys ja tämä Lasaretti. Kannattaa varata matkaliput ja tilata tulkki heti. Helpota käsittelyä KELAssa ilmoittamalla jo tilauksessasi seuraavat asiat:

- tilauspäivät
- päivittäiset tilausajat
- tulkin tapaamispaikka tai -paikat
- tilauspaikan osoite
- tapaamispaikan osoite
- tarvitaanko meno- ja paluumatkalla tulkkausta
- käytettävä tulkkaustapa tai -tavat
- onko kyseessä lähi- vai etätulkkkaus

Tervetuloa syyskokoukseen!